

Gorenjec

Št. 35. Leto XIX. - Kranj, 31. avgusta 1935.

Uredništvo in uprava je v Kranju, Strossmajerjev trg št. 1. Telefon št. 73. „Gorenjec“ izhaja vsako soboto. Dopise sprejema uredništvo do srede zvečer. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankliranih pisem ne sprejemamo. — Naročnina za „Gorenjec“: celoletno 40 Din, polletno 20 Din, četrletno 10 Din, pos. št. 1 Din.

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Svoboda verskega prepričanja

Zivo je še nam v spominu ona žalostna doba, ko je nad nami neusmiljeno vihtela svoj kruti bič proslula JNS. Kar ni bilo tej strahovladi po volji, je moralo zginiti ali pa vsaj trpeti strašne batine. Naše ljudi so tirali v ječe, jih razmetali po najbolj zakotnih krajih proč od svojih družin, jih spodili iz službe ter jih vrgli na cesto brez vseh sredstev v pomankanje in revščino. In to se je dogajalo nad ljudmi, ki so bili nad vse vestni in pošteni na svojih službenih mestih: svoje pristaše pa, naj so zakrivali najgrše zločine, so odlikovali in spravili na odlična mesta. Nadalje so razpuščali gospodarske in prosvetne organizacije, ki so toliko storile za gospodarski napredek in kulturni podvig slovenskega naroda. Bili so kakor Huni, ki so vse pomandrali, kar se jim je količkaj zoperstavilo. In hvala Bogu, imeli smo dovolj ljudi, ki so raje najhujše šikane in krivice trpeli, kakor pa da bi za las odnehali ali opustili svoje prepričanje.

Najbolj žalostno je pa, da tem ljudem, ki so pod zaščito vsemogočnega JNS počenjali največje orgije ter uživali vse pravice in privilegije, nista bila sveta niti svoboda vesti in verskega prepričanja. Za zgled bomo navedli samo nek primer, ki nam jasno kaže, kako so oni razumeli svobodo vesti in verskega prepričanja.

Na nekem zavodu so gospodje, da bi menda bolj podčrtali in povdarili svoje patriotično mišljenje in čustvovanje, korporativno sklenili, da ne bodo hodili v cerkev. In res se je strogo izvajal ta sklep in menda ga še danes držijo. Toda dogodilo pa se je, da je na dotični zavod, kjer se je napravil ta zanimivi sklep, prišel za nekaj časa službovat človek, ki je bil sicer, kakor smo včasih rekli, naprednega mišljenja in se je celo proti „klerikalizmu“ boril, pa je bil pošten in globokoveren. Kot tak je prihajal zelo pogosto v cerkev in mnogo molil. To so tudi kmalu zapazili in zvedeli njegovi kolegi, seveda sami navdušeni pristaši JNS in so se začeli

pohujševati od najvišjega do najnižjega. Kaj storiti? To vendar ne gre, da bi član njihovega zbora kvaril lepo harmonijo, ki je do tedaj vladala na zavodu. Ni in ni v redu, da bi samo eden hodil v cerkev, dočim ostali zbor po enodušnem sklepu ne hodi; biti moramo vendar edini v tej stvari, so dejali. Ko so tako godrnjali nad novim članom svojega zbora, češ da krši sklep celokupnega društva, so stopili skupaj in se posvetovali, kaj storiti. Dolgo so pretehtali ta težki slučaj kršenja discipline ter sklenili, da opozorijo z vso resnostjo svojega novega tovariša. Rekli so mu, da nikakor ne gre, da bi tako očito in prikrito hodil v cerkev, ker s tem vendar pade madež na vse in tekšnega madeža vendar ne morejo trpeti na sebi. Najbolj jih je pa jezilo in dražilo še to, da eden izmed njihove čestite družbe hodi celo pred oltar kot majhen otrok. Z zbadanjem so ga hoteli pripraviti do tega, da ne bi hodil več v cerkev in da jim ne bi delal „škandala“. Ker je pa bil dotični človek res iskreno veren, se ni dal preplasi in odvrnil od tega, kar je bil navajen že celo svoje življenje in je še nadalje neženirano hodil v cerkev k maši in k ostalim pobožnostim. Ko so tedaj videli, da niso uspeli, da bi prenehal hoditi v cerkev, so mu nasvetovali, da naj, če že misli, da mora na vsak način hoditi v cerkev, ne hodi spredaj pred oltar marveč naj se stisne kam pod kor ali v kakšen kot v cerkvi, da ne bo tako opažen. Kakor vemo, se dotični mož tudi tega nasveta in navodila ni držal in je še nadalje hodil v cerkev, kakor do tedaj in sicer spredaj pred oltar.

Saj je smešna in zabavna takšna dogodbica, a vendar zelo lepo ilustrira mišljenje in kulturni nivo pristašev JNS. Gotovo so čitatelji radovedni, kje se je to zgodilo. Kje se je to zgodilo in kdo neki so bili tisti gospodje, je poststranskega pomena, resnica je le to, da se je to zgodilo. Če povemo, da se je to zgodilo v naši ožji domovini, smo dovolj povedali.

Preganjanje v kranjskem okraju

Da se ne pozabi, bo priobčeval „Gorenjec“, kolikor bo dopuščal prostor in druge prilike, polagoma vsa razna nasilja, ki so se izvršila v Kranju in okolici od strani JNS. Mnogo slučajev je morda ostalo skritih, za to vabimo vse, ki so morali trpeti kivico in nasilje tekom zadnjih let, da to javijo našemu uredništvu, ki bo vsaj del tega priobčilo, drugo se pa mora shraniti v arhivih v večni spomin, kako so slovenski jančarji pod okriljem JNS tlačili naš narod.

V Kranju je več let služboval uradnik, ki ga je poznal ves kranjski okraj. Bil je mož, ki je čutil s svojim narodom, strogo objektivni uradnik, ki se je držal vedno le zakona. Naš narod je vedno take uradnike odkrito spoštoval! Vsa gorenjska javnost je dobro vedela, da se ta uradnik nikdar ni nikdar bavil s strankarsko politiko. On še kot dijak ni nikdar sodeloval pri nikaki strankarsko politični akciji; mož je živel pač le svoji družini in svojemu poklicu, ki ga je vršil po vesti in zakonu. Predno je prišel v Kranj, je bil referent drugod in v vsakem oziru najboljši kvalificiran. Njegov največji greh pa je bil ta, da se kaki kliki ni hotel udinjati, ampak je vedno ohranil tudi napram njej popolno neodvisnost. To je bilo dovolj, da se je začela proti njemu skrita gonja. Povsod so ga spremljali špiceljni in strogo „poverljive“ lažne denunciacije so romale v stranko in pristojno oblast, da zahaja v župnišče, da telefonično govori z župnikom i. t. d. Radi takih in podobnih denunciacij, ki so bile lažnjivo zavite, je prišlo že tako daleč, da bi bil kmalu romal tja daleč na jug, da bi si bil dobro zapomnil to, če je kdaj govoril z župnikom in posebno to, če je kdaj uradno telefo-

nično govoril z župno pisarno! Bil je pa vendarle premešen, čeprav je bil vedno odlično kvalificiran.

Drug uradnik, ki ga danes še ne smemo imenovati, bi bil moral napredovati v svoji službi, kakor mu je šlo po zakonu. Pročil je za tozadevno napredovanje. Pa je prišel poziv, da „nekdo“ poda o njem poročilo, kakor je pač že običaj. Poročilo o njem se je pa glasilo nekako sledeče: „N. N. je strupen klerikalec! Ob šenčurskih dogodkih je ostentativno kazal svoje „separatistično“ mišljenje. Nosil je na ulici javno zelen klobuk, ki mu ga je morala vzeti — policija!“ To poročilo je bilo popolnoma neresnično in mož je radi svojega klobuka, ki ga je nosil že leta prej, izgubil nekaj let napredovanja!

V Trzinu je služboval uradnik, ki je bil vedno „liberalec“, kakor smo včasih rekli, toda poštenjak, izvrstno kvalificiran in nad vse vesten uradnik, ki v svoji službi ni gledal ne na desno, ne na levo, v službi so mu bili vsi enaki. Od njega je znana klika JNS, zahtevala, da krši uradno pisemsko tajnost. Ker tega ni storil, je prišel mogotcem pri JNS v zamero in pregnali so ga iz Trzinca in mu dali neko podrejeno mesto v Ljuljani.

V Kranju je bil nameščen odlični jurist. Kot jurist-uradnik se ni nikdar pečal s kako strankarsko politiko in je živel le svojemu poklicu. Ker je pa bil mož značajan in je imel tudi svoje osebno prepričanje, so ga iz Kranja denuncirali, da je bil prestavljen. Njegov naslednik, pa ni „klerikalec“, pač pa objektivni jurist - uradnik. Ker je sodil po svoji vesti, je prišel v zamero gotovim krogom. In značilno za naše razmere v komaj pretekli dobi je, da se je nekdo, izrazil: „Smo enega pregnali, pa bomo še tega“. In najbrž bi bil

lelet tudi naslednik kam iz Kranja, ko bi še paševala znana klika!

Eden najbolj interesantnih slučajev je bilo preganjanje znane gospe-uradnice v Kranju. Njena hčerka, akademičarka, si je nekoč kupila ruto, pravo ruto, ki jo nosijo ženske preko ramen. In slišite, groza in strah! Ta ruta, je imela na sebi — čujte — in strmitre: nekaj zelene barve! — Hčerka državne uradnice, in to celo uradnice v naprednem Kranju, si upa kupiti in nositi ruto, ki je zelenkasta, ki ima zelene „štrajfne“, ki ima zelenkaste franže! Kakšna predrznost! Nezaslišano! In to v Kranju! Gospa mama, aha, ta je odgovorna za ta strašen greh! Pokazati je treba tem „protidržavnim elementom“, uničiti te „separatistične“ barve na ruti! In gospa mama je morala sedaj k raportu, dolgi zapisniki so se delali, grozilo se je na vse pretege, iz zelenkaste rutice je nastala zelena kamela ali zelen slon! Od gotove strani se je naravnost zahtevalo lažno poročilo, da vzgaja otroke protinarodno! Znana nasilna klika je pa v tem slučaju naletela na energično ženo, ki se ni ustrašila nobenih groženj. Junaško se je branila! Bilo je že vse pripravljeno, da jo odtrgajo od otrok in moža, da bi si za večne čase zapomnila, kako velik greh je, če hčerka uradnice dene na ramo zelenkasto ruto!

Tam v prijaznih Predosljih je službovala vestno in mnogo let tudi v Kranju dobro znana gospodična. Bila je vedno najboljše kvalificirana. Kar naenkrat dobi breco tako, da se je znašla tam nekje v štajerskih hribih! Kar sa-pa je vzelo ubogi revič! Še sama ni vedela, kdaj je zletela! Kaj je vendar si-rotina storila?! S politiko se je v življenju toliko pečala, kakor kak novorojenček! Kaj je vendar storila tako grozozanskega, anacijonalnega, separatističnega, destruktivnega? Ah veste, kaj!? Prav na uho povedano: to je njen velikanski greh, da v cerkev rada hodi. Pa zaenkrat dovolj!

DELA VSTVO

SKUPNOST — čisto naše.

Ali ste bili letos na javnih manifestacijah, kjer smo bili enega srca in enih misli? — Skrivnostna resnica Evarhristije nas je v stotisočih združila na evh. kongresu: silna resnica krščanske pravice in mila resnica krščanske ljubezni nas je na več taborih združila — nas delovno ljudstvo v mogočno krščansko socialno enoto.

Vse to je že naravno... In po naravi govori božji zakon, ki se je po Kristusu še jasno izpovedal: „Bodite eno — kot sva jaz in Oče eno“ in pa v ljubezni, „kot sem Vas jaz ljubil“. Ta ljubezen pa je bila resnica, pravica; kar ti hočeš, da se Tebi stori, stori tudi bližnjemu...

Tako so tudi prvi izrazitejši — „skupinarji“, če se sme tako imenovati prve kristjane — razumeli krščansko enakost, bratstvo in svobodo po milostnem prerodilnem nauku Kristusovom.

Ko se je kdaj pozneje ta resnica zabrisala, je bilo to znak malomarnosti katoličanov, ki so zahajali v neko „vseeno“ naziranje. Pa božja Modrost je najde pravo pot, da se katoličani zbuje iz spanja, ker so oni prvi poklicani, da stoji na straži za naravno in božjo postavbo in s tem tudi za svoje pravice.

Prišel je materialistični marksizem ali komunizem, ki je znal to naravno in krščansko resnico o skupnosti in enakosti zvito izrabiti za svoje nazore, ki poznajo še samo skupnost ali po njihovem rečeno — kolektiv —, posamezne osebe nič več (— dasi so v komunistični praksi le posamezniki nekaj, kolektiv nič, ker je to samo aparat, ki naj odgovarja na to, kar mu prvi suflira ali orodje, katerega se prvi poslužuje).

Pa se je zbudilo močno naravno nagnjenje — saj je človeška duša po naravi krščanska — da materialistični komunizem ne pojmuje skupnosti pravilno. In začelo se je krščansko delavno ljudstvo — v skupnosti — (samo je tako hotelo in ne po diktatu) združevati za osnovne pravice svoje proti materialističnemu kapitalizmu in tudi proti zmotnemu komunizmu na podlagi krščanskega nauka, ki poedinca visoko ceni kot otroka božjega in ne kot materializem — komunizem za navadno orodje brez duše — in te poedince v eno družinsko skupnost, da so vsi enih misli in enega srca, kot so bili prvi kristjani; to pa ne po diktatu, temveč po naravnem in razodetem zakonu.

In tega se krščansko delovno ljudstvo, ki se o krščanskem socialnem nauku na najrazličnejše načine: po Cerkvi, po taborih, po knjigah in revijah točneje poučuje, predobro zaveda, da je skupnost — ali kolektiv — čisto nekaj pristno njegovega in noče, da bi ga grobi materializem poniževal.

Naši obrtniki

Stanovska zavednost obrtnikov

Stanovske skupine je pač navadno med seboj na najrazličnejše načine podpirajo. To bi bilo potrebno zlasti še med našim obrtništvom. Pri njih namreč slišimo samo tarnanje in si pač vsak pomaga, kakor si ve in zna. Pri vsem tem se posebno tarnana na teške razmere in seveda tudi na težavne davke. Mi to tarnanje seveda razumemo, ne razumemo pa tega, da se največji zabavlački tako odtegujejo skupnemu delu in pri tem seveda zahtevajo, da zanje samo drugi delujejo. Mi smo v tem primeru mnenja in tega bi morali biti tudi najbolj oni, za katere drugi delujejo. Taki nezavedni stanovski tovariši pa še zraven radi kritizirajo in s tem ubijajo celo veselje do dela pri onih, ki zanje delujejo. Ko bi vsaj taka kritika odpadla, zlasti še v slučaju, če sploh ni opravičena. Pri tem postopanju bi pač morali vedeti vsaj to, da obrtniški stan ponižujejo pred drugimi stanovi in si tako tudi samemu sebi kvirajo ugled. Pri vsem tem bi morali ravno taki obrtniki upoštevati tudi še posebno močno konkurencio ki sploh ogroža obstoj obrtniškega stanu. Nič ni radi tega čudno, če za obrtnika ni ne ugodnosti, ne zagovornikov. Da je obrtniški stan res nezaveden in med seboj premalo tesno povezan dokazujejo najboljše pač obrtniške prireditve. Pa nezavednosti ne kritiziramo radi morebitnih veselje in radi zapravljanja na njih, pač pa to, da se ob takih prireditvah ne brigajo za skupne cilje, ki so potrebni za cel stan, kot je n. pr. vprašanje obrtnega doma. Tedaj ne veselice ali prireditve kot take, ampak namen za postavitev društvenega doma bi pa je moral povezati tudi pri prireditvah ves obrtni stan. Kako je mogoče zameriti drugim stanovom, če ne pridejo na naše prireditve v zadostnem številu, če pa obrtnikov samih ni na teh prireditvah? Stanovski ponos in stanovska zavednost bi tirjala od članov obrtnikov čisto drugače. Nič ni treba jamrati nad razmerami, če si ne znamo sami s slogo in odkritim sodelovanjem in medsebojno podporo pomagati!

Tedenske novice

Preložena proslava

Proslava 100 letnice rojstva Davorina Jenka, se vsled tehniških ovir preloži na spomlad 1936.

KRANJ

Občinska seja. V petek 25. t. m. se je vršila občinska seja mestne občine. Opazilo se je, da opozicija ne prihaja k občinskim sejam, za kar ima seveda razlog. Na tej seji je bilo važno vprašanje pokopališča. Za pokopališče ni nobena vsota prevelika, — za pokopališče je vse preveč. Mestni očetje bi morali sami skrbeti za to, da ne bo ostalo to pokopališče v sredini mesta. Občinski odbor je sklenil, da se bo pokopališče povečalo in sicer v južno stran proti

mestu. Tako smo zopet ostali pri starem, ker smemo upati, da bomo še vedno imeli svoje ranjke v bližini in se nam ne bo treba truditi kam na Kranjsko polje.

Zadnje slovo. Teden dni je minulo. Pretekli petek ob peti uri se je nemo pomikal mrtvaški sprevod. Mimo vrtov smo šli, povsod nas je pozdravljalo življenje in moč mladosti. Prav te okolščine so v nas vzbujale žalost — spremljali smo mladega fanta v kraljestvo smrti. Toda naša žalost se je spreminjala v veselo upanje. Zbor duhovnikov je pel pesem, iz katere se poraja v človeški duši ona radostna ljubezen, ki nikoli ne mine, „pridite na pomoč, svetniki božji, pridite nasproti angeli Gospo-

dovi, sprejmite njegovo dušo, nesite jo pred obličje Najvišjega!" —

Pernuš-ev Andrej je umrl. V Cvetlični ulici med cvetočimi ograjami je dokončal svojo komaj cvetočo pomlad življenja, ki je bilo vseč Bogu in ljudem. Star 16 let je že britko okusil, kako je življenje posejano s trnjem in prepojeno z grenkobo. Bolezen jetika, ki je že tolikim prekrižala vse načrte, je tudi Andreju kar dvakrat zastavila pot v njegovem tako kratkem življenju. Zelja očeta, kamnoseka, je bila, da bi Andrej v gimnaziji postavil temelj oni izobrazbi, s katero bi mogel njemu in slov. narodu kar največ koristiti. Pa komaj je dovršil 2 razreda, že je moral radi javljajoče se bolezni zapustiti šolo in dati slovo znanosti, do katere je imel toliko veselja. — Odločil se je, da se izuči za trgovca. Pa tudi v trgovini ni mogel vzdržati; ista bolezen, ki ga je izgnala iz šole, tudi sedaj ni mogla mirovati. Priklenila ga je na bolniško posteljo, kjer je udano trupel z malimi presledki tri mesece in pol. — Umril je zmučen in strn na telesu, a v duši je nosil veselo zavest, da tudi v boleznih in ob smrti služi Najvišjemu. Lepo, zares fantovsko je bilo njegovo življenje, zato je bila lepa tudi njegova smrt. Eno prošnjo je nam fantom kongregacije stalno ponavljal, ko smo ga v boleznih obiskovali. „Zdrav bi bil rad, zato, da bi mogel z vami na Brezje k — Mariji.“ Pospetil je svojo fantovsko mladost nebeški Gospe, že tukaj na zemlji je hotel ostati nežen cvet, zato je Bog to nežno cvetlico presadil na nebeške grede. Andrej, dohrpenelo je tvoje srce, visoki cilji so doseženi. Zato le uživaj slavo izvoljenih. Kličemo ti z marijanskim pozdravom: Z ljubim Sinom te blagoslovi Devica Marija. (Kongreganist.)

Knjigovoznica. Pri tukajšnjem Tiskovnem društvu posluje knjigovoznica, ki izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela. Našim čitateljem toplo priporočamo omenjeno podjetje, posebno pa knjižnicam prosvetnih društev, katere imajo, kakor smo obveščeni, še posebni popust.

Iz kranjske gimnazije. G. direktor dr. Simon Dolar je član občinskega odbora v Kranju, isti je tudi vodja dijaške kuhinje v Kranju. Pri letošnji proračunski seji mestne občine Kranj so se delile podpore in kakor je konstatiral že svoj čas „Gorenjec“, so se te podpore delile zelo čudno. Za podporo je prosil tudi dijaški zavod v Kranju, ki vzdržuje 38 pridnih dijakov, med njimi so nekateri popolnoma brezplačno, mnogi pa zelo znižani ceni. Dijaški zavod v Kranju ni dobil od mestne občine niti pare podpore, dočim se je podelila znatna podpora dijaški kuhinji, ki jo vodi g. direktor. G. direktor je ravnatelj kranjske gimnazije, vodja dijaške kuhinje, pa tudi direktor onih dijakov, ki stanujejo v dijaškem zavodu. Ni nam znano, ali je g. direktor vedel, da je prosil za podporo tudi dijaški zavod v Kranju. Če mu ni to znano bilo, je vsekakor čudno, da mu njegovi somišljeniki tega niso povedali. Če pa je bilo znano, je dvojje mogoče, da je vse svoje sile napel, da bi dijaški zavod v Kranju prejel podporo v razmerju z drugimi in so ga

njegovi somišljeniki pustili na cedilu in so proti njegovi volji odrekli podporo dijaškemu zavodu in jo dali le dijaški kuhinji; ali pa je možen tudi ta slučaj, kar skoro ne moremo verjeti, da je g. direktor vedel, da je dijaški zavod prosil za podporo, pa je skupno z drugimi glasoval za to, da dijaški zavod ne dobi podpore. Vsekakor je namreč potrebno, da se ta zadeva razčisti, ker gre po kmetih glas, da ne dajo niti krompirčka več za dijaško kuhinjo, ki jo vodi g. dr. Simon Dolar, če je tudi on soglašal s tem, da dijaški zavod ni dobil nič podpore. Zeleli bi zadevno pojasnila.

Javen poziv. Po Kranju se govori, da so bili kaznovani nekateri otroci l. 1952., ki so se udeležili odhoda g. župnika. Prosimo, da nam oni, ki kaj vedo o tem, naznanijo tozadavne eventualne slučaje, da se ugotovi resnica.

Člani Mohorjeve družbe, ki so že 50 ali več let njeni udje, naj se prijavijo pri svojih poverjenikih v župni pisarni, da se bodo njih imena mogla priobčiti v letošnjem koledarju.

„Vse rejce in prijatelje malih živali,“ vljudno vabimo na sestanek, ki se bo vršil v nedeljo 1. sept. ob pol 10. uri pri g. A. Boh-u, gostilna na Bekseljnu. Važni razgovori in navodila glede razstave, ki se bo vršila od 27. 9. do 8. 10.

Prijatelji malih živali udeležite se polnoštevno tega sestanka.

Odhod avtobus za dunajski velesojem. Zavotobusom na dunajski velesojem se bodo peljali Kranjčani in Tržičani dne 4. septembra ob 4.50 zjutraj, z odhodom iz Tržiča, ob 5 uri odhod iz Kranja na Ljubljano — Celje — Maribor — Gradec — Semmering — Dunajsko Novo mesto — Dunaj. (Prihod na Dunaj 4. septembra zvečer. Postane dva dni za ogled velesojma in mesta). Odhod iz Dunaja 7. septembra ob 6. uri zjutraj čez Semmering — Bruck a. M. — Leoben — Judenburg — Celovec — Velikovec — Jezersko — Kranj — Ljubljana. Prihod 7. septembra zvečer. Vsak potnik mora imeti svoj potni list, vizum ni potreben. Cena vožnji za tja in nazaj Din 520.— za osebo. Prijave za Kranj sprejema trafikar Ross nasproti hotela Stare pošte, za Tržič, avtopodjetje J. Goričan. Vozil bo avtobus „Ljubljana-Expres“ znamke Saurer. Prijave se sprejemajo samo do torika opoldne.

TRATA — GORENJA VAS

Sprejem novega župnika in slovo. V sredo 28. 8. 1955 je dobila župnija Trata novega župnika g. Savli Andreja. Ljudstvo ga je težko pričakovalo, zato pa tudi zelo pristrčno sprejelo. Pred slavalokom z napisom „Novi župnik bod' pozdravljen“ se je zbral občinski odbor z županom na čelu, šolska mladina z učiteljstvom, zastopstvo gasilske čete, apostolstvo mož in fantov, prosvetno društvo, Marijina družba. Prvi ga je pozdravil župan g. Jelovčan Franc z lepo dobrodošlico, povdarjajoč željo, naj postane novi župnik prijatelj vseh faranov. Prav pristrčno ga je pozdravila učenka IV. razreda Kokalj Ana in mu izročila v pozdrav šopek lepih vrtnic. Nato so pozdravili novega

dušnega pastirja v imenu apostolstva mož in fantov trgovec g. Mrak Ivan, v imenu prosv. društva Sraj Leopold in v imenu Marijine družbe prednica gđ. Potočnik Francka.

Nato se je razvil dolg sprevid v cerkev, kjer je domači cerkveni pevski zbor zapel: „Novi župnik bod' pozdravljen“. Po zahvalni pesmi je podelil novi dušni pastir blagoslov z najsvetejšim. Ob tej priliki je imel na zbrane farane, ki jih je bilo polna cerkev, lep govor. Povdarjal je, da bo deloval v duhu vere in ljubezni.

Isti dan se je poslovil od nas župni upravitelj kaplan g. Franc Jeglič, ki odhaja v Predoslje. G. Jeglič je bil pri nas točno 2 leti in si je v tem času pridobil srca vseh župljanov. Slovo je bilo kaj ganljivo. Do Skofje Loke so ga peljali domačini in ga skozi spremljali še kolezarji v narodnih nošah.

Na novem mestu želimo gosp. kaplanu obilo božjega blagoslova.

PODBREZJE

S. K. izobraževalno društvo bo vprizorilo v nedeljo 1. septembra „Igro o izgubljenem sinu“ kot otvoritveno predstavo obnovljenega društva. Vprizorjena bo na prostem pred cerkvenimi vrati na Taboru. V današnjem času pogrešamo iger verske vsebine. Da si jo bo lahko vsak ogledal, ne bo vstopnine. Začetek točno ob 8. uri zvečer. V slučaju slabega vremena se bo preložila na praznik 8. septembra. Na prostem bo nastopilo okoli 70 oseb v razsvetljavi reflektorjev. Prijazna cerkva pa dobiva od dne do dne veličastnejše obličje, za kar skrbijo fantje in dekleta.

Upamo, da se bodo tudi okoličani in domačini v polnem številu odzvali vabilu, saj igra je nekaj posebnega za Podbrezje in okolico sploh.

PREDOSLJE

Odkar je vstopil v vladu g. dr. Korošec, se je tudi naš človek globoko oddahnil od preteklih hudih časov, ko so oblast imeli ljudje, katerim narod ni bil nič, ali pravzaprav so na narodu mogli preizkušati svojo oblast, ki so jo narodu nasilno vzeli ter preskrbeli predvsem za svojo lagodnost ter narod stiskali bolj kot bi to zmogli turški paše. Vsi sedaj zremo na našega pravega voditelja, ki je za narod upal tudi trpeti preganjanje. Zaupajoč temu svojemu voditelju se je naš človek podredil tedaj, ko so bile stranke razpuščene in naš človek ni pozabil na besede svojega voditelja da bo ob svojem času predložil primerno obliko za novo politično ureditev; temu neomejenemu zaupanju, so se naši ljudje takoj oprijeli priprave za novo politično stranko, za Jugoslovansko radikalno zajednico. Tudi pri nas se je osnoval pripravljalni odbor. Ta odbor pa je za nedeljo 18. t. m. sklical sestanek, ki se ga je udeležilo izredno veliko število mož in fantov, ki so poslušali z zanimanjem poročilo g. Dr. M. Kreka in so soglasno odobrili to novo prizadevanje. Pričakujemo, da bo sedaj

neprimerno boljše, kot pa je bilo dosedaj, ko je partorica hotela usiliti ljudstvu svoje mnenje in svoje manire.

RETECE

Uspela igra. V nedeljo so na našem odru podali študentje s Sorškega polja prav dovršeno krasno tragedijo „Vzrok“. Igra je globoka in treba jo le prav razumeti in veliko misliti.

Igralci so prav dobro podali svoje težke vloge. Posebno Matij nam je prav mojstrsko prednašala notranje bolečine malobesedne, skrbne in ljubeče matere. Isto smo bili zadovoljni s Pocerstnico in morilcem, ki pa je bil v nekaterih momentih skoraj preveč razburjen.

Odšli smo prav zadovoljni od prireditelje, le žal, da se igra ni dovolj razglasila in je bila zato udeležba premajhna.

Strela. V ponedeljek zjutraj je strela udarila v gospodarsko poslopje g. Antona in Franca Kalan z Godešič. Pogorelo je vse do tal. Sreča v nesreči je vendar tuda sta bila zavarovana tudi za živinsko krma, ker je seveda pogorela. Rešili pa so vsaj prašiče.

SELCA

Občni zbor oživljenega katoliškega prosvetnega društva v Selcih se vrši v nedeljo 1. septembra ob 5. uri popoldne v dvorani Krekovega doma. Dnevni red je običajen, na programu je pa tudi petje naših prelepih narodnih pesmi. Člani, pridite gotovo vsi, da bomo zopet pričeli z intenzivnim delom na polju katoliške prosvete. Odbor.

SKOFJA LOKA

Na uršulinskih šolah je pretekli teden nastopil kot katehet svoje službeno mesto č. g. Pogačnik Anton, ki je dosedaj 12 let služboval v Predosljih. Katehetsko mesto je sedaj združeno z mestom rektorja cerkve. Novega gospoda prav iskreno pozdravljamo in mu priporočamo, da uvede službo božjo v cerkvi, kot je bila pred nastopom sedanje prednice samostana. Želimo mu pri njegovem delu za vzgojo naše ženske mladine obilo božjega blagoslova. — V bližnjih dneh pa odide v Ljubljano dosedanji spiritual č. g. prof. Simenc Josip, ki je bil imenovan za kanonika. Z velikim znanjem, miroljubnostjo in visoko inteligenco si je osvojil srca vseh dobrih Skofjeločanov, kateri ga bodo prav težko pogrešali. Polni zahvale za vzvrno vzgojo mu želimo na novem mestu in novih uspehov.

Za samostojen okraj v Skofji Loki se je osnoval zato potreben odbor z nalogo to doseči. Obljubljena je na merodajnih mestih vsa pomoč. Ker je naš okraj po srečki izpostavi že deloma zamostojen, in ker ima posebne potrebe, je želeli delu uspeha.

Vino

pristno, po konkurenčni ceni, dobite pri Centralni vinarni v Ljubljani Frankopanska ul. 11.

V RAJHENBURG IN ZAGREB!

Dne 7. sept. odpelje posebni vlak — vrnemo se 8. sept. zvečer. Vožnja Ljubljana — Zagreb stane samo Din 55.— (tja in nazaj). Prijave sprejema samo do 4. sept. uprava „Gorenjca“.

Lavtižar Josip:

Junaška doba Slovencev

Zgodovinska povest iz 15. stoletja. Godi se na Gorenjskem ob času turških vpadov.

(Nadaljevanje)

Preden so odšli spat, je morala stara mama z Malijevega brda povedati otrokom še kako lepo zgodbo.

„Povejte nam tisto“ — so prosili otroci — „o Marijinem pogrebu.“

„Le pazljivo poslušajte, rada jo povem“ — je rekla stara mama. In je začela:

„Meni se je sanjavo, da je Marija umrva. Angelci so jej zvonili, svetniki so jej svetili, device so jo preoblekle in močno po njej žalovale. Nesli so jo k pogrebu tja po ravnem polju. Srečav jih je usmiljeni Jezus in jim je djav: Kaj vi nesete k pogrebu? Zagvišno je moja mati, le hitro jo dol denite! Moja mati ni zasluživa, da bi v črni zemlji gnjiva.“ Potem je rekel Mariji: „Moja mati gor vstanite in pojte z mano v nebo, kjer veselja konec ne bo.“

Otroci so bili mirni, da se noben ganiti ni upal. Tedaj je prosil Primožičev Tonček:

„Radi bi slišali še tisto storijo o svetem Antonu, mojem krstnem patronu.“

„Tudi to povem“ — je dejala dobrovoljno babica.

„Sveti Anton iz Padove je tako lepo pridigav, da so se rib'ce h kraju shajale in tice v zraku postajale. Rib'ce v vodi ne pvavajo, gvavice na suho pokvadajo in svet'ga Antona poslušajo. Ptič'ce v zraku ne letajo, na nizko drevje sedajo in svet'ga Antona poslušajo. O srečna ura, srečni

čas, ko se je sveti Anton rodil, sam Jezus je zraven biv. Mati ga je v zib'ko pokvadava, sam usmiljeni Jezus je pri zib'ki stav. Sveti Anton je majhen pobič biv, pri Bogu pa je veliko gnado dobil. Sveti Anton je sedem let star biv in se je že pridno učil. Sveti Anton je dvajset let star biv, pa je že pridig'vav. Rib'ce v vodi ne pvavajo, gvav'ce na suho pokvadajo in svet'ga Antona poslušajo. Ptič'ce v zraku ne letajo, na nizko drevje sedajo in svet'ga Antona poslušajo. Vse k njemu vkup leti, ker svet'ga Antona poslušat' želi. Kose je on rodil, sam Kristus se je veselil.“

„O stara mama, še eno, še eno!“ — je prosila Pogačnikova Marijanica.

„No, še tisto o Mariji in o ptičici“ — je pritrnila babica. „Potem boste šli spat.“

„Ena ptič'ca je perleteva iz te dežele štajerske in prav lepo zapeva od zamorske dekllice, ki se je po morju voziva in takole prepeva: „Sto tavženkrat češena, o Marija, rožni cvet! Glihe tvoje ni nobena, glihe nima celi svet.“ Ptič'ca je vprašava zamorsko dekllico: „Ali si to pesem slišava od drobnih ptič'ce?“ Dekllica je odgovoriva: „Nisem te pesmi slišava od drobnih ptič'ce?“ Ptič'ca jo je vprašava: „Ali si jo slišava od teh mvadih fantičev?“ Dekllica je rekva: „Nisem te pesmi slišava od teh mvadih fantičev, ampak sem jo slišava od nebeških angelecev, k' so se po nebesih sprehajali in takole prepevali: „Sto tavženkrat češena, o Marija, rožni cvet! Glihe tvoje ni nobena, glihe nima celi svet.“

Babica je prenehala, toda otroci so še vedno vpili:

„Tisto povejte: „Pojd'no spat!“ Pojd'no gledat, kaj Marija deva. Na zvatem stol — „Če boste potem zaspali?“ — jih je vprašala.

„Bomo, bomo!“ — je bil soglasen odgovor.

„Le poslušajte! Pojd'no spat, Bog je zvati, čku sedi, dušice napaja. Pojd'no še mi, da nas napoji in v sveti raj posadi.“

Zdaj so zaspali otroci in ž njimi babica, ki je že tudi potrebna počitka.

XVIII.

Na vraga, o bratje, na vraga!

Spodbode konja mladega, o mladega in bistrega, za njim se hlapecov roj spusti, da prah in pesek se kadi.

Ze se je mračilo, ko je dospel Balant pred glavna vrata Gutenberga. Straža ga je imela za vohuna ter peljala v grajsko ječo. Spoznala ga je šele pri svetilki in ga vprašala, čemu hodi tako pozno tod okoli.

„Rad bi govoril z gospodom graščakom in tudi z vitezom Gašperjem“ — je odgovoril Balant. „Je stvar, ki zahteva nujno rešitev.“

Čuvaj ga je peljal v sprejemno sobo ter šel poročat v zgornje stanovanje, kdo čaka v pritličju. Kmalu sta prišla graščak Jurij in njegov sin vitez Gašper.

„Balant, ti si tukaj“ — mu je rekel grof Jurij. „Gotovo ni vsakdanja reč, da si dospel v pozni uri na Gutenberg. Se nič ne bojiš Turkov?“

„Hodil sem po skritih potih, da me niso opazili“ — je odgovoril Balant. „Da vas ne bom zadrževal, želim takoj povedati kaj me je pripeljalo k vam. Turki so ugrabili Dolžanovo Rotijo in Grašičevo Lenco. Zaprti sta v neki hiši“

„Rotijo in Lenco?“ je začudeno vprašal Gašper, ki se je kakor nam je znano, precej zanimal za Lenco.

spet v šolo....

TIVAR OBLEKE

„HERKULES“
štedilniški obroči
dvojni prihranek: na
gorivu, na posodi
KOVINA - KRANJ

MALI OGLASI
Za vsako besedo v malih oglasih se
plača 0-50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Otomane, divane, modroce in vsa v to
stroko spadajoča dela vam nudi naj-
ceneje ter se priporoča Viktor Tonejc
tapetnik, v hiši g. F. Azmana.

Važno! Modroce! Otomane, spalne di-
vane itd. izvršuje solidno in po niz-
ki ceni Bernard Maks, tapetnik, po-
leg Stare pošte, Kranj.

Priporočam svojo zalogo vseh
vrst dežnikov. Sprejema-
jo se popravila in preobleke.
Izvršujem jih točno in solidno

Jenko Alojzij
dežnikar

KRANJ, (poleg trgov. g. Jazbeca)

Iščem stanovanje (soba in kuhinjo) v mestu.
Naslov v upravi lista.

Več dijakov (dijakinj) sprejemem na hrano.
Naslov v upravi lista.

Dijaka(injo) sprejemem na stanovanje z vsi
oskrbo. Naslov v upravi lista.

Prodajam 16 metrov vrtno (lesene) ograje. Na-
slov v upravi lista.

Starinsko pohištvo različnih slogov v dobrem
stanju vam nudi po nizki ceni mizarstvo
Pollak, Kranj.

Usnjarska in čevljarska
zadruga

„Runo“

r. 3. 30. 3. v Tržiču

priporoča sledeče **lastne** in zato
najcenejše izdelke:

ovčine v raznih barvah,
kozine za pletene sandale
usnje za površnike,
boks, ševro, juhtovino,
galanterijsko usnje itd.
Obiščite nas!

Sprejemem dva dijaka nižješolca na stanovanje
in hrano. Tome, Kranj, Blejska c. 5.

Prodajam stavbne parcele na Gorenji Savi in
gozd v Besnici. Natančni pogoji se dobe pri
Ihranilnici in posojilnici v Kranju.

Iščem hišnika(-co) naslov v upravi.

Opremljeno sobico oddam s 1. sept. Pirnat
Primskovo 155.

Stavbna parcela naprodaj ob državni cesti na
Policah pri Naklem. Naslov pri Franc Barle,
Naklo 59.

Zgubljeno! V nedeljo se je na poti Strazišče
- Sv. Jošt izgubila zapesna ura. Pošten najdi-
telj naj jo odda v upravi „Gorenjca“ proti pri-
merni nagradi.

Prostovoljna gasilska četa Breg pri Kranju

v a b i n a

veliko vrtno veselico

vse prijatelje gasilcev. Veselica se vrši 1. septembra
ob 3. uri pop. na vrtu tov. Drakslerja na Laborah.

Godba, ples, keglanje na dobitke, najboljša vina,
topla in mrzla jedila, itd.

PRVOVRSTNA POSTREŽBA! VSTOPNINE NI!

Ker je čisti dobiček namenjen za novi gasilni dom
na Bregu, upamo, da bo vsak po svoji moči pri-
pomogel k dobremu uspehu prireditve.

V slučaju slabega vremena se veselica vrši dne 8. sept. z istim sporedom.

Društva pozor!

Za svečano proslavo rojstnega dne Njeg. Vel. kralja Petra II. dne 6.
sept. za katero se po vsej državi vrše velike priprave, kakor tudi za
vse druge društvene slavnosti in prireditve vam priporočamo vse za
ognjemet potrebne predmete: topiče, rakete, petarde, bengalične ognje
in razne druge zanimivosti.

„PIRA“ d. d. Zagreb Glavno zastopstvo
Gregorc Slavko, Kranj, hotel „Jelen“

Največje veselje je na spomlad

nositi čevlje, kupljene v trgovini

Franc Strniša - Kranj

Vsi izdelki: opanke, sandale, kapucin čevlji so **DOMAČE ROČNO**
DELO. — Prepričajte se o dobri kvaliteti tudi Vi!

Ženini in neveste

vse potrebno dobite v I. zlatarski de-
lavnici na Gorenjskem

B. Rangus, Kranj

Istotam lepa izbira ur, zlatnine, srebr-
nine, očal, toplomerov, „Bleikristall“ je-
dilni pribor v srebru in Chromu itd. —
V Vašem interesu je, da si pred naku-
pom ogledate res veliko izbiro po solid-
ni ceni. Popravila se strokovno in točno
izvršujejo. — Kupujem staro zlato in
srebro.

Če grmi al' če se bliška
Moj fantič vendarle vriska,
pa zakaj bi ne, saj se zanaša na
Hubertus plašč, kateri ga bo va-
roval mokrote in prehlada.

Kupil ga je pri

Albin-u Jazbec-u
v Kranju

v največji trgovini z izgo-
tavljenimi oblekami na
Gorenjskem, o kateri je
znano, da se najcenejše
kupi.

KLOBUKI v veliki izberi-
cene brez konkurence.
Raznovrstno blago za
obleke na izbero, srajce,
zimsko perilo itd.

Se priporoča

A. Jazbec - Kranj

Zahvala

Za premnoge dokaze globokega sočutja ob smrti našega nepo-
zabljenega sina

Andrejkota Pernuš

se tem potem vsem prav iskreno zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo
dolžni č.č. gg. duhovnikom, predvsem č.č. g. Jamniku za tolažilne obiske,
nadalje g. dr. Bežku za njegov trud med boleznijo, kongregaciji fantovske
Marijine družbe, posebno g. Kleču za njegov poslovljni govor, vsem
sorodnikom, prijateljem in znancem, vsem darovalcem vencev in šopkov
ter vsem ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Vsem Bog plačaj!

Spominjajte se ga še nadalje v molitvi!

Kranj, dne 27. VIII. 1935.

Užaloščeni starši.